

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - Spijker te HOOGSTRATEN

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 8681

Instelling Vrije Basisschool - Spijker

Directeur Marc VANWIJN

Adres Antoon de Lalaingstraat 3_a - 2320 HOOGSTRATEN

Telefoon 03-314.58.08

Fax 03-314.58.08

E-mail basisschool@spijker.be

Website www.basisschoolspijker.be

Bestuur van de instelling VZW Spijker

Adres Lindendreef 37 - 2320 HOOGSTRATEN

Scholengemeenschap Jong Markdal

Adres Vrijheid 234 - 2320 HOOGSTRATEN

CLB Vrij CLB Kempen

Adres Hellekensstraat 2_A - 2200 HERENTALS

Dagen van het doorlichtingsbezoek 05-12-2016, 06-12-2016, 08-12-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 08-12-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 12-01-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Dirk VAN DEN BOSSCHE

Teamleden Ilse DE VOLDER

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	8
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	8
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	8
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	9
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	9
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	9
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij	9
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek	9
3.1.1.4 Kleuteronderwijs: vaststellingen Nederlands, mens en maatschappij, wetenschappen en techniek	10
3.1.1.5 Lager onderwijs: Nederlands	13
3.1.1.6 Lager onderwijs: mens en maatschappij	15
3.1.1.7 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek	15
3.1.1.8 Lager onderwijs: vaststellingen mens en maatschappij, wetenschappen en techniek	16
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	18
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	18
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	19
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	21
4.1 Deskundigheidsbevordering	21
4.2 Evaluatiepraktijk	22
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	25
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	28
6.1 Wat doet de school goed?	28
6.2 Wat kan de school verbeteren?	29
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	30
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	30

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
 Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
 Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de vrije basisschool Spijker. De school maakt samen met twee kinderdagverblijven, een internaat en twee secundaire scholen deel uit van een campus in het centrum van Hoogstraten. De basisschool bestaat uit een aantal vaak leeftijdsgemengde kleutergroepen en twaalf jaarklassen in de lagere afdeling. In de nabije omgeving van de school bevinden zich nog twee andere basisscholen. De voorbije schooljaren kende de school een verhoogde instroom van anderstalige leerlingen. Deze instroom brengt een brede diversiteit van leerlingen met zich mee. Het schoolteam bekijkt deze diversiteit als een uitdaging en stelt kwaliteitsvol onderwijs voor alle leerlingen voorop. In het pedagogisch project van de school staat de topprioriteit 'gelukkige kinderen wegwijs maken in onze maatschappij' centraal. De school kan rekenen op een hecht en stabiel schoolteam dat open staat voor onderwijsvernieuwingen. In haar oordeel houdt de onderwijsinspectie rekening met de specifieke kenmerken van de school, de omgeving, het personeel en de leerlingen. Naast de gesprekken met het schoolteam deed de onderwijsinspectie ook gesprekken met de leerlingen van de leerlingenraad.

Op basis van het vooronderzoek van 28 november 2016 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens de doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor de leergebieden Nederlands, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek de ontwikkelingsdoelen bij de kleuters na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze in welke mate het schoolteam voor dezelfde leergebieden de leerplannen toepast. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de deskundigheidsbevordering en de evaluatiepraktijk en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van de regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Het erkenningsonderzoek toont aan dat het team van de kleuterafdeling voldoende inspanningen levert om de ontwikkelingsdoelen van de onderzochte leergebieden na te streven. Stapsgewijs en doordacht baseren de kleuteronderwijzers hun onderwijsaanbod op de leerplandoelstellingen. De kleuteronderwijzers organiseren activiteiten in rijke thema's die aansluiten bij de leef- en beleavingswereld van de kleuters. De jaarplanning laat voldoende ruimte voor interesses en vragen van de kleuters. In een veilig en positief klasklimaat komen de kleuters in contact met een variatie aan taalstimulerende werkvormen en ondersteunende materialen. De opmerkelijke aandacht voor woordenschatverwerving en de inzet op prentenboeken en verhalen gericht op de ontluikende geletterdheid van de kleuters getuigen van een doelgerichte stimulering van zowel de mondelinge als schriftelijke taalvaardigheden. De wijze waarop de kleuteronderwijzers hun kleuters observeren en evalueren bevindt zich in een groeiproces waarbij de leerplandoelstellingen in toenemende mate op de voorgrond komen. Kleuters met specifieke talige onderwijsbehoeften kunnen rekenen op extra planmatige en transparante ondersteuning met verschillende vormen van klasinterne en -externe leerbegeleiding.

Het erkenningsonderzoek naar de onderwijsdoelstellingen in de lagere afdeling wijst uit dat de resultaten van de onderzochte leergebieden aan de verwachtingen voldoen. Voor het leergebied Nederlands besteden de onderwijzers veel aandacht aan de taalontwikkeling van de leerlingen. Ze doen dit vanuit een aantal onderwijsleerpakketten die de leidraad vormen van het grotendeels evenwichtige en volledige onderwijsaanbod. De meeste onderwijzers geven hun taalaanbod een functioneel en betekenisvol karakter waarbij interactief en coöperatief leren ruime kansen krijgt. Ze zetten daarbij opmerkelijk in op een krachtig leesbeleid en stellen hierbij in de eerste plaats een verhoging van de leesmotivatie voorop. De evaluatiepraktijk voor het leergebied Nederlands beperkt zich voornamelijk tot de methodegebonden toetsen en een aantal genormeerde toetsen. In een aantal klassen ligt de focus van de evaluatie sterk eenzijdig op een aantal technische en cognitieve basisvaardigheden. Voor anderstalige leerlingen voorziet het team in zowel klasinterne als klasexterne ondersteuning. Voor de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek inspireren de onderwijzers zich op een onderwijsleerpakket als belangrijkste referentiekader. De meeste onderwijzers passen het onderwijsaanbod van dit bronnenmateriaal kritisch aan vanuit de interesses en de leefwereld van de leerlingen. Ze maken gebruik van de exploratiekansen in de nabije omgeving. De bewaking van de volledigheid en het evenwicht van dit aanbod verdienen zowel op klas- als schoolniveau extra aandacht. De wereldoriënterende aanpak van de meeste onderwijzers sluit aan bij de vooropgestelde taalvaardigheidsprincipes van het leergebied Nederlands en straalt hierdoor leerlingeninitiatief uit. Toch blijft de diversiteit in de aanpak van wereldoriënterend onderwijs binnen het schoolteam groot. Een continuüm van rijk projectwerk staat soms schril in contrast met enge en losstaande cursorische lesactiviteiten in enkele leerjaren. Ondanks de expliciete en extra aandacht voor de technische geletterdheid van de leerlingen mist het leergebied wetenschappen en techniek aan voldoende aandacht voor een zuivere onderzoekende en nieuwsgierige grondhouding bij de leerlingen. De leerlingen kunnen echter in de beide leergebieden rekenen op een dichte en zorgzame leerbegeleiding. Ondersteunende maatregelen zijn aanwezig zodat de evaluatie van wereldoriënterende competenties zuiver blijft, los van de anderstalige context van de leerlingen. Het team van de lagere afdeling besteedt voor de onderzochte leergebieden weinig gerichte aandacht aan de verticale samenhang van het onderwijsaanbod. Ondanks de verschillende samenwerkingsvormen tussen de parallelcollega's zijn er weinig reflectiemomenten op schoolniveau die het onderwijsaanbod doelgericht op elkaar afstemmen en bewaken.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de deskundigheidsbevordering maakt duidelijk dat het schoolteam een nascholingsbeleid nastreeft. Zowel de persoonlijke ondersteuningsbehoeften van de leerkrachten als de schoolprioriteiten geven richting aan dit beleid. Een duidelijk nascholingsplan ondersteunt de uitvoering en bijsturing van de verschillende vormingsinitiatieven maar mist doelgerichtheid op het niveau van effectieve leerkrachtcompetenties. Verschillende onderwijsvernieuwingen missen coaching en opvolging tot op de klasvloer. De vaak intense parallelwerking tussen de leerkrachten doorheen de school zorgt voor een brede waaier aan interne professionaliseringskansen die werkplekleren mogelijk maken. Deze inzet op interne expertise mist aan doelgerichte aansturing en opvolging op schoolniveau. Het schoolteam staat weinig stil bij de effecten van de aanwezige professionaliseringsinitiatieven. Het gevoerde nascholingsbeleid belandt hierdoor in een instrumentele doe-modus die de nodige tijd en ruimte voor doelgerichte reflectie en bijsturing mist.

De onderwijsinspectie onderzocht tevens de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de evaluatiepraktijk. Dit onderzoek wijst uit dat een gedragen visie op de evaluatie van de leerlingen vanuit de huidige evaluatiepraktijk op schoolniveau ontbreekt. Het schoolteam staat voor de uitdaging om de evaluatiepraktijk structureel te verbinden met de na te streven of te bereiken leerplandoelstellingen. De visie op evaluatie vanuit de verschillende leerplannen staat hierbij centraal. De kleuteronderwijzers sturen hun observatiepraktijk stapsgewijs bij. In de lagere afdeling garanderen de methodegebonden en genormeerde toetsen geen brede evaluatiepraktijk. Enkele onderwijzers experimenteren met alternatieve evaluatievormen die de leerlingen kansen bieden om hun leerproces bij te sturen. Dit zijn voorbeelden van goede praktijk. Evalueren staat hier dicht bij de voortdurende bijsturing van het leerproces van de leerlingen.

Het onderzoek naar het algemeen beleid toont aan dat een ervaren directeur en twee dynamische beleidsondersteuners de schoolontwikkeling aansturen. Dit beleidsteam probeert de gemotiveerde leerkrachten te betrekken in een proces van samen school maken. Dit vanuit een bewuste optie voor gezamenlijke besluitvorming. Het schoolteam besteedt in groeiende mate aandacht aan het onderzoek van de eigen onderwijskwaliteit. De schoolvisie geeft hierbij te weinig expliciete richting aan de verschillende onderwijsvernieuwingen. Een zelfevaluatiecultuur is in ontwikkeling en zorgt voor een boeiend (onder)zoekproces doorheen de verschillende bevragingen en beschikbare evaluatiedata op schoolniveau. Momenteel ontbreekt een grondige analyse van die data als hefboom en middel voor de kwaliteitszorg. Een gefaseerde en doelgerichte beleidsvoering op lange termijn ontbreekt waardoor een aantal teamleden overzicht mist op de implementatie van verschillende onderwijsvernieuwingen tot op de klasvloer.

Het onderzoek naar de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving wijst uit dat de school op een systematische wijze zorg draagt voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de omgeving waarin ze leerlingen onderwijs en begeleiding aanbiedt.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden toont aan dat het schoolteam de onderzochte reglementering respecteert. Het schoolteam respecteert eveneens de geselecteerde overige regelgeving.

De onderwijsinspectie sluit de doorlichting af met een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarden 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' en 'voldoen aan de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

Ze wenst het schoolteam en het schoolbestuur veel succes toe om doelgericht en gefaseerd verder te bouwen aan een kwaliteitsvol onderwijs. De onderwijsinspectie formuleerde een aantal aanbevelingen die het schoolteam daarbij richting kunnen geven.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
wetenschappen en techniek
mens en maatschappij

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
wetenschappen en techniek
mens en maatschappij

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven bij de kleuters vanuit een thematische benadering de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands in voldoende mate na. Het rijke taalaanbod en de taalstimulerende werkvormen zorgen voor een volledig en evenwichtig onderwijsaanbod. Naast deze brede basiszorg krijgen kleuters met specifieke talige onderwijsbehoeften extra leerbegeleiding. De kleuteronderwijzers volgen de taalontwikkeling van hun kleuters nauwgezet op.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied mens en maatschappij in voldoende mate na. Een thematische aanpak op klasniveau en een aantal klasoverschrijdende activiteiten garanderen een gevarieerd, volledig en evenwichtig onderwijsaanbod. De kleuters krijgen voldoende kansen om de wereld rondom zich explorerend en experimenterend te verkennen.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wetenschappen en techniek in voldoende mate na. Een thematische aanpak op klasniveau en een aantal klasoverschrijdende activiteiten garanderen een gevarieerd, volledig en evenwichtig onderwijsaanbod. De kleuteronderwijzers stellen een onderzoekende aanpak van hun kleuters centraal en stimuleren hierdoor het probleemoplossend denken en handelen van de kleuters.

3.1.1.4 Kleuteronderwijs: vaststellingen Nederlands, mens en maatschappij, wetenschappen en techniek

Curriculum	Het team van de kleuterafdeling kiest bewust voor een aantal
Onderwijsaanbod	leeftijdsgemengde kleutergroepen waarin de kleuters vanuit gevarieerde
<i>Referentiekader</i>	belangstellingscentra rijke ontwikkelingskansen krijgen. De kleuteronderwijzers
<i>Planning</i>	houden rekening met de interesses en ideeën van de kleuters waardoor
<i>Evenwichtig en volledig</i>	betekenisvol leren volop kansen krijgt. Ze slagen erin om vanuit een duidelijke
<i>Samenhang</i>	jaarplanning een horizontale samenhang van de verschillende leergebieden te
<i>Brede harmonische vorming</i>	creëren. Via duidelijke afspraken, veelvuldig informeel en formeel overleg
<i>Actief leren</i>	streven ze de verticale samenhang na doorheen de verschillende
	kleutergroepen van jongste en oudste kleuters. De gemeenschappelijke focus
	van de kleuteronderwijzers op de basisontwikkeling van de kleuters zorgt voor
	een positief leef- en leerklimaat waarbij de inzet op een positief welbevinden,
	de betrokkenheid en de motivatie van de kleuters centraal staan.
	De kleuteronderwijzers baseerden zich de voorbije schooljaren op een
	koepeligen instrument om de ontwikkelingsdoelen voor de leergebieden
	Nederlands, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek na te
	streven. De bewuste verschuiving van de focus op versnipperde
	ontwikkelingsaspecten naar effectieve leerplandoelstellingen werpt zijn
	vruchten af. De kleuteronderwijzers selecteren dominante
	leerplandoelstellingen van waaruit het activiteitenaanbod vorm krijgt. Ondanks
	deze nieuwe doelgerichte invalshoek ervaren verschillende kleuteronderwijzers
	de noodzaak om zich verder te verdiepen in de visie en uitgangspunten van de
	verschillende leerplannen.
	Het team van de kleuterafdeling maakt gebruik van een digitaal
	planningsinstrument als referentiekader om de leerplandoelstellingen te
	selecteren en na te streven. Een aantal kleuteronderwijzers selecteert de
	doelstellingen vooral vanuit verantwoordingsperspectief. De verschillende
	domeinen van de leergebieden Nederlands, mens en maatschappij en
	wetenschappen en techniek komen geïntegreerd aan bod in een brede waaier
	aan ervaringssituaties. Ontmoetingsmomenten, ontwikkelingsondersteunende
	activiteiten, momenten van exploratie en zelfstandig spel wisselen elkaar af in
	de gevarieerde dagplanning.

De intentionele aandacht voor een kwaliteitsvolle interactie en woordenschatverwerving tijdens het taalontwikkelingsproces van de kleuters groeit wat in toenemende mate een krachtige taalomgeving creëert. Deze bewuste inzet op de mediërende rol van de leerkracht vraagt echter meer coaching op leerkrachtniveau. Op korte termijn slaagden de kleuteronderwijzers erin om vanuit de nieuwe anderstalige context in te zetten op effectief taalvaardigheidsonderwijs. De vormgeving van een positief en veilig klasklimaat als basisvoorwaarde tot ontwikkeling is hierbij opmerkelijk aanwezig. Tevens voorzien ze in functionele taalsituaties waarbij de kleuters de relatie tussen de gesproken en geschreven taal kunnen ontdekken. Prentenboeken en verhalen spelen een belangrijke rol in de benadering van de ontluikende geletterdheid van de kleuters. Bij een aantal kleuteronderwijzers is de grens tussen natuurlijke activiteiten gericht op pure ontluikende geletterdheid en te expliciete prikkels richting technisch leesonderwijs een aandachtspunt. Sommige kleuteronderwijzers laten zich te veel verleiden tot 'werken op papier' terwijl anderen de taalontwikkeling van de kleuters voornamelijk stimuleren via handelen en actief manipuleren van materialen.

De thematische hoekenverrijking stimuleert zowel de mondelinge als schriftelijke vaardigheden van de kleuters. De doelgerichtheid van deze verrijkingsmomenten heeft nog groeikansen.

In de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek komt de actieve beleving van de leefwereld van de kleuters sterk op de voorgrond. De kleuteronderwijzers hebben een ontwikkelingsgerichte begeleidingsstijl en geven de kleuters ervaringskansen tot exploreren, experimenteren en onderzoeken. De koppeling van de activiteiten aan de belangstellingscentra en aan de verschillende bestaansdimensies is aanwezig en garandeert een multiperspectieve benadering van de leer- en leefomgeving.

In de oudste kleutergroepen maken de kleuteronderwijzers gebruik van webschema's die peilen naar de voorkennis en vragen van de kleuters. Ondanks de doelgerichte opzet van deze didactische werkvorm geeft de visualisatie van deze schema's weinig handvaten aan de kleuters. De jongste kleutergroepen organiseren ontdektafels die de nieuwsgierigheid van de kleuters prikkelen. Een aantal kleuteronderwijzers zet doelgericht in op de onderzoekende aanpak en houding van de kleuters. Probleemoplossend denken en handelen gaan hier hand in hand met de aandacht voor de ontwikkeling van eerste technische geletterdheid.

De kleuteronderwijzers gaan doordacht om met het symboolbewustzijn. Klasrituelen, pictogrammen en tijdskaders zijn afgestemd op de ontwikkeling van de kleuters.

Materieel beheer Uitrusting <i>Ontwikkelingsmaterialen</i>	Het team van de kleuterafdeling beschikt over voldoende ontwikkelingsmaterialen om de leerplanrealisatie mogelijk te maken. In het leergebied Nederlands prikkelt een rijk en gevarieerd aanbod van thematische boeken, interactieve prentenboeken en divers leesmateriaal de ontluikende geletterdheid van de kleuters. De klaswanden en de klasinrichting van een aantal kleuterklassen zijn weinig rustgevend door een overladen prikkelaanbod. De mezzanines in de jongste kleutergroepen hypothekeren een optimaal overzicht van de klaswerking en voldoende bewegingsruimte. De grote hal naast deze kleutergroepen compenseert deze ruimte waardoor de kleuters ook klasdoorbrekend kansen krijgen om tot spelend leren te komen.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De kleuteronderwijzers volgen de ontwikkeling van de kleuters op via allerlei observaties en een aantal structurele screeningsmomenten. Daarnaast biedt een aantal genormeerde toetsen bijkomende informatie. Het zorgteam bekijkt deze toetsen vanuit een kritisch oog en onderzoekt zinvolle en hedendaagse alternatieven. De screening van het welbevinden, de betrokkenheid en de verschillende competenties hebben voornamelijk een signaalfunctie die gericht is op kleuters met specifieke onderwijsbehoeften. Alle leerlingendata krijgt een plaats in het digitaal kindvolgsysteem.
	De kwaliteit van de dagelijkse observaties van de kleuteronderwijzers is sterk leerkrachtafhankelijk. Sommige kleuteronderwijzers verenigen deze observaties tot veelal beperkte technische basisvaardigheden. De doelgerichtheid van de observaties blijft beperkt waardoor ook de evaluatiecriteria vaag blijven. Dit gebrek aan doelgerichtheid bemoeilijkt de gerichte bijsturing van het onderwijsaanbod en de leerbegeleiding. De meeste kleuteronderwijzers voelen deze beperktheid aan en zoeken naar afspraken en bewuste keuzes om zinvol en haalbaar te observeren.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	De kleuteronderwijzers vormen de spil van de brede basiszorg. Op schoolniveau opteren ze om extra lestijden in te zetten om de grootte van de klasgroepen te optimaliseren. Ze formuleren hierbij meer tijd voor een positieve interactie en gerichte individuele ondersteuning als voornaamste doelstelling.
	De kleuteronderwijzers differentiëren gericht in hun onderwijspraktijk en zetten onder impuls van het zorgteam en de zorgwerking in op verschillende differentiatievormen. Bewuste groeperingsvormen, pré-teaching, taakdifferentiatie, ondersteunende materialen... zijn hiervan schoolspecifieke voorbeelden van goede praktijk. Ondanks deze sturing blijft de leerlingbegeleiding sterk leerkrachtafhankelijk. De kleuteronderwijzers missen gedragen afspraken en gerichte coaching op leerkrachten- en schoolniveau. De multiculturele en anderstalige context zorgt voor een brede waaier aan ondersteuningsbehoeften.
	Kleuters met specifieke onderwijsbehoeften krijgen extra ondersteuning. Samen met het zorgteam organiseren de kleuteronderwijzers verschillende ondersteuningsmaatregelen vanuit de principes van het handelingsgericht werken. Deze zorgaanpak heeft een transparant en systematisch karakter maar mist nog aan doelgerichtheid.

3.1.1.5 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

Het team van de lagere afdeling bereikt in voldoende mate de eindtermen Nederlands met zoveel mogelijk leerlingen. Het doet dit binnen een evoluerende onderwijscontext van groeiende anderstaligheid. De onderwijsleerpakketten gericht op het aanvankelijk leesproces en taalonderwijs vormen de rode draad doorheen de uitvoering en de realisatie van het onderwijsleeraanbod. De evaluatiegegevens en de feedback van scholen in het vervolgonderwijs tonen aan dat de leerlingen de eindtermen in voldoende mate bereiken.

Curriculum	De onderwijzers gebruiken een aantal onderwijsleerpakketten als belangrijkste referentiekaders voor het bereiken van de eindtermen. Ze vertrouwen erop dat de lees- en taalmethode gebruiken een evenwichtig en volledig onderwijsaanbod garandeert. De opvolging van de leerlijnen in de onderwijsleerpakketten zorgt voor een grotendeels horizontale en verticale samenhang. Het team van de lagere afdeling staat vanuit dat perspectief weinig stil bij de verticale opbouw van het onderwijsaanbod. Vanuit de parallelwerking investeren de onderwijzers in veelvuldig overleg. Gezamenlijk bewaken ze hun jaarplanning en onderwijsaanbod. Een aantal onderwijzers verbindt de methodegebonden doelstellingen structureel aan de leerplandoelstellingen. De functionaliteit van de planningsdocumenten is sterk leerkrachtafhankelijk. Vaak zijn het geen werkinstrumenten, enkel documenten ter verantwoording die een grote diversiteit aan doelgerichtheid vertonen. Dit zowel naar het aantal als de soorten onderwijsdoelstellingen. De visie en uitgangspunten van het leerplan zijn voor de meeste onderwijzers geen concrete en inhoudelijke leidraad voor het onderwijsaanbod.
Onderwijsaanbod	
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	

In de concretisering van dit aanbod slagen de meeste onderwijzers erin hun taalaanbod een betekenisvol en functioneel karakter te geven. Taakgericht taalvaardigheidsonderwijs staat hierbij centraal. In deze klassen krijgen de leerlingen voldoende kansen om hun taalvaardigheid te ontwikkelen door middel van actieve en coöperatieve werkvormen. Vanuit die aanpak slagen de onderwijzers erin de krachtlijnen van het leerplan gericht op communicatie op de voorgrond te brengen. De positieve begeleidingsstijl en een sterk klasmanagement faciliteren een (inter)actief klasklimaat en zorgen voor een verhoogde motivatie en betrokkenheid van de leerlingen. Het talenbeleid en de zorgwerking ondersteunen deze bewuste aanpak vanuit de groeiende anderstaligheid binnen de verschillende klassen.

Opmerkelijk hierbij is de expliciete aandacht voor de leesvaardigheid van de leerlingen. Onder impuls van het talenbeleid, interne expertise en vakliteratuur investeren de onderwijzers in een krachtig leesbeleid. De bewuste inzet op sterke leescultuur staat hierbij centraal. Dit beleid zet in op zowel technisch lezen, strategisch begrippeend lezen als leesmotivatie. Extra voorleesmomenten, de verruiming van het leesaanbod, meer effectieve leestijd en diverse nieuwe leeswerkvormen zorgen voor een rijk leesklimaat. Leesmotivatie vormt hierbij de motor van de (to)taalontwikkeling. Deze initiatieven gericht op de leesvaardigheid van de leerlingen bevorderen tevens extra leerkansen gericht op de mondelinge vaardigheden van de leerlingen.

Ondanks de groeiende en expliciete aandacht voor taalvaardigheidsonderwijs in de context van groeiende anderstaligheid, benadert een aantal leerkrachten het leergebied Nederlands nog sterk vanuit een fragmentarische benadering. Technisch lezen, spelling en taalsystematiek krijgen hierbij een geïsoleerde en enge trainingsfunctie waardoor de kloof in onderwijsaanpak doorheen de verschillende leerjaren soms groot is. De keuze voor effectief taalvaardigheidsonderwijs vraagt in deze fase van schoolontwikkeling meer ondersteuning en coaching op leerkrachten- en schoolniveau. De aansluiting van het proces van ontluikende geletterdheid van de kleuters op het aanbod van aanvankelijk en technisch lezen in het eerste leerjaar gebeurt momenteel te weinig doordacht.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

De onderwijzers beschikken over voldoende leermiddelen om het onderwijsaanbod voor Nederlands uit te werken. De meeste onderwijzers ontwikkelen zelf extra materialen om de verschillende coöperatieve werkvormen mogelijk te maken. Daarnaast is er aandacht voor ondersteunende materialen in functie van extra maatregelen voor leerlingen met specifieke talige onderwijsbehoeften.

De onderwijzers hechten veel belang aan de klasbibliotheken die een breed gamma aan leesmaterialen voorzien. Deze bibliotheken hebben in verschillende klassen een gezellig en uitnodigend karakter. Daarnaast creëren de kringmomenten extra mogelijkheden om de mondelinge taalvaardigheid van de leerlingen te stimuleren.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

De onderwijzers maken gebruik van de diverse evaluatievormen uit de onderwijsleerpakketten en een aantal genormeerde toetsen in het leerlingvolgsysteem. In een aantal klassen beperken de evaluatiegegevens zich voornamelijk tot technische en cognitieve basisvaardigheden. Deze tendens weerspiegelt zich ook in het leerlingvolgsysteem. De extra aandacht voor strategisch begrip lezend en leesmotivatie integreren de onderwijzers niet structureel in hun evaluatiepraktijk. De analyse en de aanwending van beschikbare leerlingenresultaten gericht op de bijsturing van het leerproces is sterk leerkrachtafhankelijk. Het enge karakter van de evaluatiegegevens beïnvloedt de noodzakelijke en brede kijk op de verschillende deel- en totaalvaardigheden van het taalontwikkelingsproces.

De effectieve en brede taalvaardigheid van de kinderen opvolgen vanuit de visie van het leerplan blijft beperkt tot individuele initiatieven van enkele onderwijzers. Deze onderwijzers zetten doelbewust in op alternatieve evaluatievormen waarbij de evaluatiepraktijk een meer formatief karakter krijgt. In deze klassen krijgt ook de zelfevaluatie van de leerlingen ruime kansen. Hier ontstaat een mooi proces van co-evaluatie waarbij de onderwijzer samen met de leerling het leerproces evalueert.

Begeleiding De beeldvorming van de taalontwikkeling blijft beperkt door de gemaakte
Leerbegeleiding keuzes in de evaluatiepraktijk. Het zorgteam realiseert zich dat het
Beeldvorming leerlingvolgsysteem aan verbreding toe is. Met de beschikbare leerresultaten
Zorg focussen het zorgteam en de onderwijzers vooral op de leervorderingen op
 leerlingenniveau. Analyses op klas- en schoolniveau zijn weinig ingeburgerd.

Het team van de lagere afdeling doet zowel in de fase van de brede basiszorg
 als in de fase van de verhoogde zorg inspanningen om gericht om te gaan met
 de talige diversiteit binnen de verschillende klassen. De onderwijzers hechten
 hier veel belang aan en zetten in op verschillende differentiatievormen. Naast
 de aandacht voor leerlingen met talige onderwijsbehoeften spelen de
 onderwijzers ook in op de specifieke onderwijsbehoeften van kinderen met een
 schoolse voorsprong. Op schoolniveau kiezen de leerkrachten bewust voor een
 verkleining van de groepsgrootte van een aantal klassen in functie van een
 betere en efficiënte leerbegeleiding en opvolging van alle leerlingen. Het
 schoolteam stelt hierbij voornamelijk effecten op leerlingenniveau voorop maar
 stond nog niet stil bij mogelijke neveneffecten van deze keuze op leerkrachten-
 en schoolniveau.

In de fase van de uitbreiding van zorg werken de onderwijzers en het zorgteam
 nauw en constructief samen met het CLB en diverse externe partners. De
 opvolging en aanpak van leerlingen met specifieke en talige onderwijs-
 behoeften verloopt planmatig en transparant maar mist nog doelgerichtheid.

3.1.1.6 Lager onderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

De onderwijzers bereiken met de leerlingen de eindtermen voor het leergebied 'mens en maatschappij' in
 voldoende mate. De onderwijspraktijk toont aan dat de onderwijzers in groeiende mate zorgen voor een
 evenwicht in het onderwijsaanbod voor de verschillende domeinen. De onderwijzers hanteren hierbij
 diverse interactieve en coöperatieve werkvormen die ervoor zorgen dat de leerlingen hun leefwereld actief
 kunnen exploreren. De evaluatiepraktijk peilt in toenemende mate naar kennis, inzichten, vaardigheden en
 attitudes.

3.1.1.7 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

De onderwijzers bereiken met de leerlingen de eindtermen voor het leergebied 'wetenschappen en
 techniek' in voldoende mate. De onderwijspraktijk toont aan dat de onderwijzers in groeiende mate zorgen
 voor een evenwicht in het onderwijsaanbod voor de verschillende domeinen. De onderwijzers hanteren
 hierbij diverse interactieve en coöperatieve werkvormen die ervoor zorgen dat de leerlingen hun
 leefwereld actief kunnen exploreren. Daarnaast hechten zij structureel belang aan de technische
 geletterdheid van de leerlingen. De evaluatiepraktijk peilt in toenemende mate naar kennis, inzichten,
 vaardigheden en attitudes.

3.1.1.8 Lager onderwijs: vaststellingen mens en maatschappij, wetenschappen en techniek

Curriculum	Het team van de lagere afdeling biedt de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek geïntegreerd aan onder de noemer wereldoriëntatie. Uit het leerlingenwerk en de klaspraktijk blijkt dat de
Onderwijsaanbod	onderwijzers tegemoetkomen aan hun maatschappelijke opdracht om de eindtermen te bereiken. Ze laten zich hiervoor voornamelijk inspireren door
<i>Referentiekader</i>	een onderwijsleerpakket dat ze aanvullen met eigen thema's en leerinhouden.
<i>Planning</i>	De meeste onderwijzers gaan kritisch om met dit bronnenmateriaal en maken
<i>Evenwichtig en volledig</i>	van hieruit de brug naar het leerplan en de leerplandoelstellingen. Deze
<i>Samenhang</i>	onderwijzers realiseren een grotendeels horizontale en evenwichtige
<i>Brede harmonische vorming</i>	samenhang tussen de verschillende domeinen. Weinig leerkrachten toetsen
<i>Actief leren</i>	echter hun wereldoriënterende werking en onderwijsaanpak af aan de visie en
	uitgangspunten van het leerplan.

De samenwerking met de parallelcollega van hetzelfde leerjaar speelt een centrale rol in de vormgeving en de bewaking van het onderwijsaanbod. Om een heldere kijk te krijgen op de systematisch te bereiken doelen voor hun leerjaar maken de verschillende leerkrachtenduo's gebruik van eigen instrumenten en bewakingssystemen. Bij sommigen beperkt die bewaking zich tot een ruwe koppeling van de thema's aan enkele bestaansdimensies van het leerplan. Anderen hebben een verfijnder overzicht dat het evenwicht en de volledigheid van het onderwijsaanbod systematisch opvolgt. Op schoolniveau ontbreken eenduidige afspraken die de verticale samenhang van het onderwijsaanbod aansturen en die het algemeen beleid opvolgt en indien nodig begeleidt. Enkele onderwijzers hebben vanuit persoonlijk initiatief voldoende zicht op de leerinhouden en het effectieve onderwijsaanbod van de aangrenzende leerjaren. Toch ontbreekt een kwaliteitsvolle monitoring op schoolniveau. Eén functionele doeleninventarisatie enkele schooljaren geleden gaf een klare kijk op enkele hiaten op schoolniveau en mondde uit in meer aandacht voor de technische geletterdheid van de leerlingen.

De onderwijspraktijk geeft ruime aandacht aan leerlingeninitiatief vanuit verschillende actieve en coöperatieve werkvormen. Deze aanpak sluit aan bij de vooropstelde taalvaardigheidsprincipes van het leergebied Nederlands. De meeste onderwijzers sluiten het onderwijsaanbod van het onderwijsleerpakket kritisch aan bij de leefwereld van de leerlingen. De thema's zijn realiteitsgericht en in verschillende klassen krijgen de leerlingen kansen om leerervaringen op te doen in de nabije omgeving van de school. Meerdaagse extra-murosactiviteiten vullen dit onderwijsaanbod aan.

Terwijl sommige onderwijzers opteren voor een duidelijke multiperspectieve aanpak blijven anderen bepaalde thema's vrij cursorisch benaderen. Deze diversiteit in aanpak zorgt voor een breed continuüm van rijk projectwerk tot losstaande cursorische lesactiviteiten. De idee van multiperspectiviteit, de optie om de werkelijkheid geïntegreerd vanuit verschillende bestaansdimensies te benaderen, vertaalt zich niet in de klaspraktijk van alle leerjaren.

Binnen het leergebied wetenschappen en techniek besteden de onderwijzers groeiende aandacht aan de technische geletterdheid van de leerlingen. Deze invalshoek en de hieraan verbonden extra initiatieven zijn waardevol en bevorderen het leerplezier van de leerlingen. Bij een aantal activiteiten laten sommige onderwijzers nog kansen liggen om vanuit deze ervaringen de probleemoplossende vaardigheden van de leerlingen te ontwikkelen. De huidige bril van de leerlingen mist een zuivere onderzoekende en nieuwsgierige houding. Leerlingen uitdagen om vanuit hypothesen, gekoppeld aan eenvoudige wetenschappelijke concepten, redeneringen op te bouwen en te verwoorden krijgt in de huidige invulling van 'wetenschappen en techniek' nog weinig kansen.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

Het team van de lagere afdeling beschikt over voldoende leermiddelen om de leerplandoelen toe te passen en om werkelijkheidsgericht onderwijs te realiseren. In de meeste klassen maken de leerlingen gebruik van verschillende bronnen en de aanwezige audiovisuele en digitale media. Deze inzet resulteert in een zichtbaar verhoogde motivatie en betrokkenheid van de leerlingen.

De afstemming van de tijd- en ruimtekaders over de verschillende klassen heen en het functioneel gebruik hiervan verdient doelgerichte aandacht. Verschillende ruimtekaders ontbreken en bieden hierdoor te weinig handvaten om het ruimtelijk inzicht van de leerlingen te versterken.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

De evaluatiepraktijk van de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek beperkt zich grotendeels tot de toetsen van het onderwijsleerpakket. Er is geen duidelijke afstemming van evaluatiecriteria op de leerplandoelstellingen. Toch investeert een aantal onderwijzers op eigen initiatief in bredere evaluatievormen. Deze onderwijzers hebben meer aandacht voor effectieve vaardigheden en attitudes via (doel)gerichte observaties. Ze baseren zich hiervoor voornamelijk op de overkoepelende doelstellingen van het leerplan. In deze klassen krijgen de leerlingen ook regelmatig kansen om zichzelf of elkaar te evalueren. Formatieve evaluatieprocessen zijn hier rechtstreeks en permanent gekoppeld aan actieve leerprocessen. Het team van de lagere afdeling kwam echter nog niet tot een gezamenlijk gedragen visie over de evaluatie van de noodzakelijke wereldoriënterende competenties van de leerlingen. Persoonlijke initiatieven gericht op een bredere evaluatiepraktijk komen op schoolniveau niet op de voorgrond.

Met uitzondering van een aantal zorginitiatieven in de fase van de uitbreiding van zorg maakt de ontwikkeling van de wereldoriënterende competenties van de leerlingen geen onderdeel uit van het leerlingvolgsysteem. De vaak enge 'papieren' evaluatiepraktijk mondt uit in één globale en summatieve beoordeling op het puntenrapport.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Voor de onderwijzers ligt de focus van de leerbegeleiding op de expliciete aandacht voor het welbevinden en de betrokkenheid van de leerlingen. De leerbegeleiding stoelt op een sterke preventieve basiszorg.

Daarnaast differentiëren verschillende onderwijzers in hun aanpak en aanbod op verschillende manieren maar zijn ze zich hiervan niet altijd bewust. Ze spelen in op de interesses van de leerlingen en ondersteunen het leerproces van de kinderen. Het interactieve klasklimaat zorgt voor ruime kansen tot rijke feedback en feedforward. Bewuste homogene en heterogene groepeeringsvormen stimuleren rijke ondersteuningskansen. De opbouw van zelfstandig werk doorheen de verschillende klasgroepen voorziet in taakdifferentiatie waardoor ook kinderen met een schoolse voorsprong voldoende uitdagingen krijgen. In de fase van de verhoogde zorg en de uitbreiding van zorg van het zorgcontinuüm houden de onderwijzers en de zorgcoördinator rekening met de talige competenties van de leerlingen. Via ondersteunende maatregelen bevorderen ze de effectieve wereldoriënterende competenties van de leerlingen, los van hun anderstalige achtergrond.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Op basis van het onderzoek ter plaatse tijdens de doorlichting en de analyse van de documenten is er voldoende garantie dat de instelling voldoet aan de erkenningsvoorwaarde voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving. De interne preventieadviseur deed een grondige bijsturing om een degelijk, geconcretiseerd globaal preventieplan en een bijbehorend jaarlijks actieplan uit te werken met het oog op het voeren van een dynamisch risicobeheersingsbeleid. Een aantal zaken dienen met hoogdringendheid geoptimaliseerd te worden zoals onder meer de voorziening van voldoende verlichting in alle klaslokalen en een geactualiseerde asbestinventaris.

Momenteel beschikt de interne preventieadviseur over onvoldoende tijd om deze opdracht naar behoren uit te voeren. Hoewel het schoolbestuur over een campus beschikt met verschillende partners met ruime expertise, blijft de samenwerking tussen deze partners veeleer beperkt. Deze geïsoleerde context belemmert een gemeenschappelijk, dynamisch en doeltreffend risicobeheersingsbeleid over de schoolgrenzen heen. Het schoolbestuur blijft te allen tijde verantwoordelijk voor de veiligheid van het personeel, de kleuters en de leerlingen.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure voor de definitieve uitsluiting, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja

Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

- Doelgerichtheid** Het schoolteam voert een nascholingsbeleid waarbij het zijn visie op een levenslange professionalisering van elk personeelslid expliciteert. Het pedagogisch project stelt het belang van een continue vorming en nascholing voorop als basisvoorwaarde voor een kwaliteitsvolle onderwijspraktijk. Elke leerkracht krijgt voldoende kansen om nascholingen te volgen vanuit een bewust tweesporenbeleid. Zowel nascholingen gekoppeld aan de schoolprioriteiten als vormingsmomenten vanuit persoonlijke ondersteuningsbehoeften zijn hierbij mogelijk. De teamgerichte vormingsmomenten focussen voornamelijk op de schoolprioriteiten. De keuze voor een aantal onderwijsthema's is gekoppeld aan de veranderende schoolpopulatie. Ondanks deze afbakening stelt het nascholingsplan geen leerkrachtcompetenties doelgericht voorop. In de dagelijkse onderwijspraktijk zijn ook andere rijke vormen van deskundigheidsbevordering zichtbaar aanwezig. Deze maken echter geen onderdeel uit van een breed en doelgericht professionaliseringsbeleid. Op welke manier deze, weliswaar sterk leerkrachtafhankelijke, professionaliseringsinitiatieven de schoolspecifieke visie op deskundigheidsbevordering kunnen verrijken was nog geen onderwerp van gesprek.
- Ondersteuning** Het nascholingsplan geeft een duidelijk overzicht van de verschillende nascholingsinitiatieven. De leerkrachten krijgen vanuit diverse nascholingscatalogi een ruim keuzeaanbod. De directeur monitort de uitvoering en eventuele bijsturing van de planning. Het nascholingsplan voorziet in praktische en inhoudelijke afspraken waaronder ook de communicatie van de verschillende nascholingsinhouden op het niveau van de parallelcollega. De kennisdeling van deze inhouden op (kern)teamniveau tijdens de personeelsvergaderingen blijft beperkt en is niet altijd effectief. De ondersteuning van de effectieve implementatie van onderwijsvernieuwingen tot op de klasvloer is te vrijblijvend of niet voorzien. Verschillende leerkrachten missen coaching en doelgerichte feedback op hun pedagogisch-didactisch handelen. Ondanks deze situatie doet het schoolteam wel meermaals beroep op de deskundigheid van een aantal pedagogische begeleiders die verschillende onderwijsvernieuwingen ondersteunen. De expertisedeling op het niveau van de scholengemeenschap is minimaal en blijft beperkt tot enkele gemeenschappelijke leer- en uitwisselingskansen. Enkele onderwijzers volgen een voortgezette onderwijsopleiding en brengen van daaruit inhoudelijke input mee naar het schoolteam.

Naast de geplande professionalisering stimuleert de parallelwerking enige doeltreffende vormen van werkplekieren. Parallelcollega's gaan regelmatig in overleg, maken samen materialen aan en ondersteunen elkaars klaspraktijk. Afhankelijk van de relatie tussen deze leerkrachten staan ook de klasdeuren open en zijn eerste hospiteermomenten mogelijk. Een positieve schoolcultuur faciliteert deze leerwerkvormen die echter op schoolniveau niet bewust en structureel deel uitmaken van het uitgestippelde professionaliseringsbeleid.

Doeltreffendheid De aandacht voor de doeltreffendheid van de verschillende nascholingsinitiatieven beperkt zich vrijwel tot een oppervlakkige communicatie van de nascholingsinhouden. Het schoolteam staat niet stil bij de mogelijke effecten van deze professionaliseringsinitiatieven op de eigen leerkrachtcompetenties. Het gebrek aan doelgerichtheid van het nascholingsplan hypothekeert tevens de evaluatie hiervan. Het schoolteam gaat niet na of de verschillende acties in dit plan voor effectieve leereffecten zorgen op leerlingenniveau. Enkele leerkrachten met een sterk reflecterend vermogen stellen hun vernieuwingsprocessen voortdurend bij. Het schoolteam bevindt zich in een sterke actiemodus. In het huidige professionaliseringsbeleid is er weinig tijd en ruimte voorzien voor expertisedeling en borging van doeltreffende professionaliseringsinitiatieven.

Ontwikkeling Het dynamische en gedreven schoolteam staat open voor onderwijsvernieuwingen. Vrijwel elke leerkracht wil zichzelf professionaliseren en geeft diverse ondersteuningsbehoeften aan. Het zorgteam en de kernteams zorgen voor een positieve ontwikkelingsdynamiek die ook zichtbaar is in de klaspraktijk. Vanuit de overwegend intense parallelwerking groeit het besef dat bewust werkplekieren 'van en met elkaar' een belangrijke waarde heeft in het huidige proces van schoolontwikkeling. De sleutel van een dergelijk succesverhaal ligt naast de aanwezige inzet van de leerkrachten in de handen van het algemeen beleid. De verruiming van het actuele nascholingsbeleid tot een rijker en gevarieerder professionaliseringsbeleid zorgt hierbij voor een grote uitdaging en ontwikkelingskansen. Het algemeen beleid wendt dit beleid nog te weinig aan als doelgericht middel voor interne kwaliteitszorg.

4.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid Het schoolteam heeft een impliciete visie op de evaluatie van zijn leerlingen. Zowel het pedagogisch project als de zorgvisie focussen voornamelijk op de vormgeving van het onderwijsaanbod en geven weinig of geen richting aan de evaluatiepraktijk. De richtlijnen en suggesties rond het evaluatieproces in de verschillende leerplannen zijn onbekend en krijgen geen doelgerichte invulling in de klaspraktijk. Een koepeligen instrument in de kleuterschool en de onderwijsleerpakketten in de lagere school zorgen soms voor een verenging van het evaluatiegebeuren. Het evaluatieproces is te weinig gelinkt aan effectieve leerplandoelstellingen en de hieraan gekoppelde transparante evaluatiecriteria.

Ondersteuning Duidelijke afspraken in het schoolwerkplan stroomlijnen de huidige evaluatiepraktijk. Het team van de kleuterafdeling zet in op structurele observaties gekoppeld aan de totaalontwikkeling van de kleuters. In de lagere afdeling vormen de toetsen van de onderwijsleerpakketten de voornaamste evaluatie-instrumenten. De evaluatie van effectieve competenties waarbij zowel kennis, inzichten, vaardigheden als attitudes van de leerlingen een plaats krijgen is sterk leerkrachtafhankelijk en blijft veeleer beperkt. Genormeerde toetsen in het leerlingvolgsysteem brengen een aantal technische basisvaardigheden in beeld en zorgen voor enkele vergelijkingspunten met referentiegroepen.

De zorgcoördinatoren spelen een belangrijke rol in de opvolging van de evaluatiegegevens. Zorgleerlingen kunnen rekenen op ondersteunende maatregelen die ook gedifferentieerde toetsing mogelijk maken. Vanuit deze data ontstaan er zorgtrajecten gericht op een zinvolle ondersteuning van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Op het multidisciplinair overleg (MDO) krijgen de verschillende evaluatiegegevens een functioneel karakter. Een eventuele extra analyse van leer- en ontwikkelingsproblemen gebeurt in samenwerking met externe partners en dit in alle transparantie met de ouders.

De leerkrachten lichamelijke opvoeding investeren afzonderlijk in de optimalisering van hun evaluatiepraktijk. In de kleuterafdeling maken ze afspraken met de kleuteronderwijzers om te evolueren naar een meer gelijkgerichte aanpak. In de lagere afdeling gebeuren gerichte observaties van de motorische competenties en diverse attitudes waarover de leerkrachten tweejaarlijks uitgebreid rapporteren.

Doeltreffendheid Het schoolteam staat weinig stil bij de rol van evaluatie binnen het globale onderwijsgebeuren. Een kernteam bracht een nieuwe kijk binnen op het concept 'breed evalueren'. Deze eerste kennismaking met alternatieve evaluatievormen mondde niet uit in een grondige zelfevaluatie van de aanwezige evaluatiepraktijk. De rol van evaluatie beperkt zich vaak tot momentopnames in functie van een veeleer summatieve beoordeling en statische waardebepaling. Een aantal onderwijzers verwacht evalueren met rapporteren waardoor de evaluatiepraktijk geen functioneel onderdeel uitmaakt van de bijsturing van het leerproces van de leerlingen. De huidige evaluatiepraktijk zet tevens weinig aan tot reflectie op leerkrachten- en schoolniveau als dynamische hefboom van onderwijsverbetering.

Ontwikkeling Het evaluatiebeleid bevindt zich in een ontwikkelingsproces. Diverse schoolprioriteiten en de implementatie van de zorgvisie verruimen het onderwijsaanbod en stellen in toenemende mate de evaluatie- en rapporteringspraktijk in vraag. De kleuteronderwijzers verfijnen en filteren geleidelijk hun observatiepraktijk vanuit de leerplandoelstellingen. In de lagere afdeling ontstaan er, veelal vanuit persoonlijke expertise en externe nascholingen, waardevolle vernieuwende initiatieven die een brede(re) evaluatiepraktijk vooropstellen. Die leerkrachten geven het evaluatiegebeuren een sterke formatieve functie: evalueren om te leren. De evaluatiepraktijk krijgt hierdoor een permanenter karakter dat zich richt op de optimalisering van het leerproces van de leerlingen. Parallelcollega's reflecteren hier samen op hun werking vanuit de beschikbare evaluatiegegevens. Verschillende leerkrachten geven in een zelfevaluatie de ondersteuningsbehoefte aan tot een betere en bredere inzet op data-analyse. In enkele klasgroepen zorgen alternatieve evaluatievormen met daarbij aandacht voor reflectie en zelfevaluatie voor krachtige leermomenten. Deze voorbeelden van goede praktijk blijven echter sterk leerkrachtafhankelijk en vinden weinig draagvlak.

De meeste leerkrachten zijn echter vragende partij voor kennisdeling en staan open voor onderwijsvernieuwingen gericht op de ontwikkeling van een kwaliteitsvolle hedendaagse evaluatiepraktijk. Het algemeen beleid geeft aan het nieuwe leerplanconcept af te wachten van de onderwijskoepel. Dit in functie van de geplande en gerichte bijsturing van het huidige evaluatiebeleid in het prioriteitenplan.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De ervaren directeur en de gedreven zorgcoördinatoren opteren voor een gedeeld leiderschap. Dit beleidsteam stuurt een aantal schoolprioriteiten aan en vertrouwt hierbij sterk op de betrokkenheid van alle teamleden. De directeur is eindverantwoordelijke, hakt waar nodig formele schoolknopen door en stelt in zijn schoolleiderschap voornamelijk een sterke 'menschcultuur' voorop. De leerkrachten waarderen deze leiderschapsstijl. Toch blijft de pedagogisch-didactische ondersteuning van de schoolleider te vrijblijvend. Het vertrouwen van de directeur in zijn leerkrachten is uitermate groot maar zorgt hierdoor ook voor blinde vlekken in de opvolging van afspraken op leerkrachten- en schoolniveau. De beleidsondersteuners nemen grotendeels het onderwijskundig leiderschap binnen het schoolteam op.
- Visieontwikkeling** Terwijl het beleidsteam het schoolspecifieke pedagogisch project tracht te hanteren als belangrijkste richtingaanwijzer voelen de meeste teamleden deze vooropgestelde visiegedreven schoolontwikkeling niet zo aan. De werking met jaarthema's en de groei van de zorgvisie stimuleren daarentegen wel de gezamenlijke doelgerichtheid. De snelheid van de onderwijsvernieuwingen bracht het schoolteam in een sterke doe-cultuur. Een doelgerichte verbinding van de verschillende acties met de schoolvisie ontbreekt of is onvoldoende transparant voor het schoolteam. In het recent geactualiseerde schoolwerkplan koppelt de directeur de krachtlijnen van het pedagogisch project aan verschillende afspraken, visieteksten en prioriteitenplannen. Dit schoolwerkplan is momenteel voor de meeste leerkrachten geen functioneel en richtinggevend werkinstrument.

Besluitvorming Het algemeen beleid voorziet in een aantal kanalen en communicatiemiddelen die een vlotte informatiedoorstroming mogelijk maken. Naast de veelvuldige overlegmomenten tussen de parallelcollega's ervaren de teamleden de personeelsvergadering als belangrijkste overlegplatform. Toch overwegen vooral organisatorische aspecten van de schoolwerking bij dit overleg. De inhoudelijke overlegtijd blijft veeleer beperkt.

Vanuit de bewuste keuze voor een gedeeld leiderschap tracht het algemeen beleid het schoolteam te betrekken in de besluitvorming op schoolniveau. Een participatieve besluitvorming staat hierbij voorop. De structuur van kernteams en werkgroepen stimuleert verantwoordelijkheidszin en bevordert het gevoel van samen school maken. Externe partners zijn betrokken partij in verschillende inhoudelijke besluitvormingsprocessen. De participatiekansen aan de beleidsvoering ultiem in een positieve leercultuur maar stoten ook op een aantal grenzen en moeilijkheden. De opvolging van gemaakte afspraken op leerkrachten- en schoolniveau door het algemeen beleid ontbreekt grotendeels waardoor diverse schoolontwikkelingsprocessen stagneren of te divers vorm krijgen. Parallelcollega's sturen gemaakte afspraken bij vanuit hun persoonlijke expertise of maken eigen keuzes los van de beslissingen op schoolniveau. Deze autonome acties, veelal vanuit een positieve betrokkenheid, zorgen voor een heleboel zinvolle inhoudelijke input maar vinden niet altijd een draagvlak of kansen tot communicatie op teamniveau.

Kwaliteitszorg Ondanks de aanwezigheid van een aantal bevragingen en evaluatiegegevens op leerlingen-, leerkrachten- en schoolniveau leiden deze waardevolle outputdata nog niet tot een doorgedreven data-analyse gericht op duurzame schoolontwikkeling. De zelfevaluatiecultuur is groeiende en bevordert de zelfreflectie. Rekening houdend met de veranderende schoolpopulatie bepaalt het schoolteam een aantal prioriteiten om daar proactief op in te spelen. Het maakt daarbij echter weinig tijd vrij voor grondige beginsituatieanalyses die kunnen leiden tot een doelgerichte aanpak van de schoolprioriteiten. Het beleidsteam investeert in verschillende prioriteitenplannen en probeert deze stapsgewijs op elkaar af te stemmen. Met vallen en weer opstaan. De verschillende beleidssporen zijn veelal actiegericht en missen doelgerichtheid. Een transparante en gefaseerde beleidsvoering op lange termijn is afwezig waardoor verschillende schoolontwikkelingsprocessen te fragmentarisch vorm krijgen. De systematiek van en de aandacht voor het proces van interne kwaliteitszorg is volop in ontwikkeling. Het schoolteam vertoont een sterk responsief vermogen en staat open voor zowel interne als externe feedback. Het beleidsteam hecht hierbij veel belang aan de structurele ondersteuning van de pedagogische begeleidingsdienst die ook op het niveau van de interne kwaliteitszorg ondersteuning biedt.

- GOK- en zorgbeleid** Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen(groepen) in kaart brengt. Het heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Ze zet acties op om de doorstroom te bevorderen en zittenblijven zoveel mogelijk te vermijden. Het schoolteam investeert in de ontwikkeling van een gezamenlijk gedragen visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de waardevolle acties niet vanuit operationele doelen. De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde acties binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid bereikt. Hierbij blijft de uitwisseling van expertise binnen de scholengemeenschap nog veeleer beperkt. Het schoolteam heeft in beperkte mate zicht op de effecten van zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid omdat het zich aan het begin van een ontwikkelingsproces bevindt. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van alle teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid. Het doet een beroep op de ondersteuning van de pedagogische begeleiding om zich te professionaliseren en om de opgedane inzichten en vaardigheden geleidelijk te implementeren op de werkvloer.
- Talenbeleid** Het schoolteam detecteert de talige noden van de leerlingen. Vanuit hun pedagogisch project investeren de leerkrachten doelbewust in een klasklimaat en een klasinrichting waarin alle leerlingen zich veilig voelen. Het klasmanagement tijdens de diverse instructiemomenten ondersteunt in enige mate de leerlingen met talige noden. De leerkrachten bieden binnen de verschillende leergebieden taken aan die zowel de zwakkere als de sterke leerlingen kansen geven om ook op talig vlak te ontwikkelen. Het schoolteam opteert vooral bij de jongsten om de groepsgrootte te beperken om in die groepen maximaal in te zetten op de taalontwikkeling van de leerlingen. Met de introductie van verschillende werk- en groepeeringsvormen stimuleren de leerkrachten in toenemende mate de communicatie en de interactie tussen de leerlingen. Ze houden bij de evaluatie van de verschillende leergebieden rekening met de talige mogelijkheden van de leerlingen om te vermijden dat elke toets een taaltest is en de taalzwakkere leerlingen hierdoor lager scoren. Het schoolteam neemt diverse initiatieven om met de ouders, zowel schriftelijk als mondeling, op een heldere en verstaanbare wijze te communiceren.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers hanteren een ontwikkelingsgerichte begeleidingsstijl. Ze zetten in op een veilig en positief leerklimaat met aandacht voor het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters als basisvoorwaarde voor een effectieve taalontwikkeling.
- De kleuteronderwijzers stellen in de opbouw van de belangstellingscentra prentenboeken en verhalen centraal in functie van een rijke woordenschatverwerving en de ontluikende geletterdheid van de kleuters.
- De onderwijzers integreren verschillende zelfstandige en coöperatieve werkvormen in hun onderwijsaanbod die het (inter)actief leren van de leerlingen bevorderen.
- De meeste leerkrachten zijn goede klasmanagers die een krachtige taalvaardigheidsomgeving creëren waarin alle leerlingen zich op een actieve en betrokken manier kunnen ontwikkelen.
- Het zorgteam en de leerkrachten organiseren een systematische en transparante leerbegeleiding van leerlingen met talige en specifieke onderwijsbehoeften volgens de principes van het handelingsgericht werken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De positieve leerkrachtendynamiek stimuleert een sterke leercultuur die professionaliteit uitstraalt. Het nascholingsplan biedt hierbij een houvast en inventariseert nauwgezet alle vormingsinitiatieven.
- Een aantal leerkrachten benut vanuit een doorgedreven parallelwerking de interne expertise en zet hierbij eerste concrete stappen richting talentenmanagement.
- De kleuteronderwijzers investeren in een verfijning van hun observatiepraktijk gericht op een haalbare en zinvolle evaluatie van de leerplandoelstellingen.
- Een aantal onderwijzers kiest voor een brede(re) evaluatiepraktijk vanuit een formatieve benadering en schenkt hierbij ook aandacht aan verschillende vormen van zelfevaluatie.

Wat betreft het algemeen beleid

- Een hecht beleidsteam streeft vanuit een gedeeld leiderschap een participatieve besluitvorming na met alle teamleden.
- Het schoolteam kiest sinds dit schooljaar bewust voor een aantal beperkte schoolprioriteiten en creëert hiervoor een doeltreffende structuur van kernteams en werkgroepen.
- Het algemeen beleid is zich bewust van het belang van interne kwaliteitszorg en doet hiervoor beroep op de ondersteuning van de pedagogische begeleiding.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers kunnen nadenken over een functioneler en haalbaarder gebruik van de digitale planningstool waarbij het onderwijsaanbod vanuit een beperkt aantal vooropgestelde leerplandoelstellingen centraal staat.
- De kleuteronderwijzers kunnen het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk optimaliseren door de visie en de uitgangspunten van de leerplannen grondig te verkennen.
- De onderwijzers kunnen, vanuit de aanwezige parallelwerking, investeren in een verticale bewaking en samenhang van het wereldoriënterend aanbod op schoolniveau.
- De onderwijzers kunnen in het leergebied wetenschappen en techniek een onderzoekende houding stimuleren met aandacht voor probleemoplossend denken en handelen. Zij sluiten hierbij aan op de groeiende expertise van de kleuteronderwijzers.
- De onderwijzers en het zorgteam kunnen zowel de evaluatiepraktijk van het leergebied Nederlands als het leerlingvolgsysteem verbreden met evaluatie-instrumenten die de brede en effectieve taalvaardigheid van de leerlingen in kaart brengen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam kan vanuit de bestaande professionaliseringsinitiatieven investeren in een strategische en doelgerichte aanpak van de deskundigheidsbevordering met daarbij aandacht voor zowel interne als externe expertise. Deze aanpak zet tevens aan tot de effectmeting van de verschillende initiatieven.
- Het beleidsteam kan de deskundigheidsbevordering van de leerkrachten stimuleren door middel van coaching en pedagogisch-didactische ondersteuning tot op de klasvloer.
- Het schoolteam kan investeren in een meer gedragen expliciete visie rond breed evalueren waarbij de focus ligt op 'evalueren om te leren'.
- De onderwijzers kunnen de evaluatiepraktijk expliciet(er) richten op de leerplandoelstellingen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het schoolteam kan bewuster inzetten op visieontwikkeling die doelgericht gekoppeld is aan de dagelijkse klas- en schoolpraktijk.
- Het algemeen beleid kan de beschikbare outputgegevens aanwenden om de kwaliteit van het onderwijsaanbod en het pedagogisch-didactisch handelen van de leerkrachten in vraag te stellen en te optimaliseren.
- Het algemeen beleid kan de verschillende plannen gericht op schoolprioriteiten integreren tot één strategische, doelgerichte en transparante prioriteitenplanning die ook op lange termijn richting geeft aan de schoolontwikkeling. De opvolging van effecten komt hierbij meer op de voorgrond.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Dirk VAN DEN BOSSCHE de inspecteur-verslaggever	Marc VANWIJN de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	